

399

Besluit van 23 september 1991, houdende de aanwijzing van handelingen, die niet worden aangemerkt als uitoefening van de diergeneeskunde. (Besluit tot uitvoering van artikel 1, vierde lid, WUD)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij van 6 mei 1991, No. J. 915604, Directie Juridische en Bedrijfsorganisatorische Zaken;

Gelet op artikel 1, vierde lid, van de Wet op de uitoefening van de diergeneeskunde 1990 (Stb. 214);

De Raad van State gehoord (advies van 4 juni 1991, No. W11.91.0249);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij van 12 augustus 1991, No. J. 918613, Directie Juridische en Bedrijfsorganisatorische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

Als handelingen bedoeld in artikel 1, vierde lid, van de Wet op de uitoefening van de diergeneeskunde 1990 (Stb. 214), worden aangewezen:

- a. het leewieken van kuikens van kippen, kalkoenen en ganzen tot de leeftijd van twee dagen;
- b. het verkorten van de boven- en ondersnavel van kuikens van kippen en eenden tot de leeftijd van acht weken en kuikens van kalkoenen tot de leeftijd van tien dagen;
- c. het verwijderen van sporen bij mannelijke kuikens van kippen;
- d. het injecteren van een mineralenoplossing ter voorkoming van uitdroging bij kuikens van kippen tot een leeftijd van twee dagen;
- e. het brandmerken van paarden;
- f. het aanbrengen van oormerken bij runderen, varkens, schapen en geiten;
- g. het vriesbranden bij runderen;
- h. het subcutaan of intramusculair aanbrengen van micro-electronica voor de identificatie bij schapen, geiten, runderen, varkens, paarden, honden en katten, pluimvee en in een dierentuin gehouden dieren;
- i. het tatoeëren van paarden, varkens, geiten, schapen, honden, katten, konijnen, hazen en knaagdieren;

j. het verwijderen van tenen bij kuikens van kippen tot de leeftijd van twee dagen;

k. het inknippen van teenvliezen bij kuikens van kippen en eenden tot de leeftijd van twee dagen;

l. het verwijderen van de kammen bij mannelijke kuikens van kippen tot de leeftijd van twee dagen;

m. het aanbrengen van merktekens aan een vleugel bij kuikens van kippen tot de leeftijd van twee dagen;

n. het openleggen van zoolzweren bij runderen, schapen en geiten en

o. het subcutaan of intramusculair toedienen van sedativa met het oog op het handelbaar maken van onhandelbare runderen, varkens, honden, katten, herten en in een dierentuin gehouden dieren.

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweede dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

Artikel 3

Dit besluit kan worden aangehaald als: Besluit tot uitvoering van artikel 1, vierde lid, WUD.

Lasten en bevelen dat dit besluit met daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 23 september 1991

Beatrix

De Staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
J. D. Gabor

Uitgegeven de *dertigste* juli 1992

De Minister van Justitie a.i.,
J. G. M. Alders

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

NOTA VAN TOELICHTING

Het begrip «uitoefening van de diergeneeskunde» is in artikel 1 van de Wet op de uitoefening van de diergeneeskunde 1990 (Stb. 214), hierna te noemen de wet, ruim omschreven. Dit leidt ertoe dat bepaalde handelingen indien deze als beroep door anderen dan dierenartsen worden verricht, ingevolge artikel 436 Wetboek van Strafrecht, juncto artikel 2 van de wet een strafbaar feit kunnen opleveren.

Artikel 1, vierde lid, van de wet biedt de mogelijkheid bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen handelingen, verricht bij daarbij aangewezen dieren of door daarbij aangewezen categorieën van personen niet als uitoefening van de diergeneeskunde aan te merken. In de memorie van toelichting (Kamerstukken II 1982/83, 17 646, nr. 3) is aangegeven dat een aantal eenvoudige handelingen zoals het oormerken, de niet-operatieve behandeling van klauwgebreken en het leewieken van de werking van de wet kunnen worden uitgezonderd. Het gaat hierbij om handelingen van zo eenvoudige aard dat zij niet meer tot de uitoefening van diergeneeskunde gerekend behoeven te worden. Het betreft kleine operaties omdat op enigerlei wijze levende weefsels worden verbroken. Het onderhavige besluit bepaalt dat deze handelingen worden uitgezonderd van het begrip uitoefening van de diergeneeskunde. Daarnaast voorziet het besluit erin ook andere identificatiemethoden dan het oormerken onder de uitzondering te brengen. Hetzelfde geldt voor handelingen die diergeneeskundig op een lijn met het leewieken kunnen worden gesteld, zoals het verkorten van de boven- en ondersnavel. Evenmin is er reden om het injecteren van een mineralenoplossing en het subcutaan of intramusculair toedienen van sedativa bij bepaalde dieren, welke handelingen eveneens het verbreken van weefsel omvatten, onder het begrip uitoefening van de diergeneeskunde te laten vallen.

Alhoewel de wet daartoe niet de verplichting kent, is een voorontwerp van het onderhavige besluit om advies voorgelegd aan het Landbouwschap, het Produktschap voor Pluimvee en Eieren en de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde (KNMvD). Het Landbouwschap en het Produktschap voor Pluimvee en Eieren pleiten enerzijds voor een nadere precisering van een aantal verrichtingen, anderzijds voor een uitbreiding van de verrichtingen ten behoeve van pluimvee. Daarbij hebben zij eenvoudige verrichtingen op het oog die thans op grote schaal ook beroepsmatig door anderen dan dierenartsen worden verricht. De suggesties van het Landbouwschap en het Produktschap zijn, uitgezonderd het enten van pluimvee, overgenomen. Het enten van pluimvee vindt namelijk een regeling in het Besluit paraveterinaren.

De KNMvD kan zich met het voorstel verenigen ervan uitgaande dat sedativa niet gekanaliseerd en dus vrij verkrijgbaar zijn, hetgeen het niet nodig maakt het toepassen in geval van subcutane of intra-musculaire toediening voor zover dat beroepsmatig geschiedt, tot een aan een dierenarts voorbehouden handeling te maken.

Het besluit behelst in artikel 1, de onderdelen a tot en met m, handelingen, die eenvoudig en arbeidsintensief van aard zijn en massaal en routinematig plaatsvinden. Kenmerkend voor deze handelingen is dat zij in een enkel ogenblik kunnen worden verricht en veelal alleen in de eerste levensdagen mogen worden uitgevoerd.

De hiervoor genoemde handelingen worden verricht ofwel door particulieren die ter zake een grote vaardigheid bezitten en periodiek door pluimveehouders worden ingeschakeld ofwel door personen in dienst van onder meer daartoe gespecialiseerde pluimvee-servicebedrijven.

Andere identificatietechnieken dan het brandmerken betreffen, het vriesbranden, het aanbrengen van oormerken en het inbrengen van micro-electronica, het tatoeëren, het inknippen van teenvliezen, het inbrengen van merktekens aan een vleugel en het verwijderen van kammen. Laatstgenoemde handeling heeft behalve een identificatie-oogmerk ook de bedoeling te voorkomen dat met name individueel gehuisveste hanen – in het kader van kunstmatige inseminatie – zich zelf verwonden. Het oormerken heeft bovendien een belangrijke functie bij de vliegenbestrijding bij vee. Ook deze werkzaamheden worden door derden uitgevoerd en beroepsmatig verricht.

Een andere categorie waarvan ook melding werd gemaakt in de eerder genoemde memorie van toelichting, betreft de handelingen genoemd in onderdeel n, die noodzakelijkerwijs voortvloeien uit normale verzorgings-handelingen bij dieren. Dit is het geval bij het pedicuren van klauwen bij runderen, het zogenaamde klauwbekappen. Deze handeling is op zichzelf geen uitoefening van de diergeneeskunde. Het feit doet zich evenwel voor dat bij die werkzaamheden tijdens het verwijderen van overtollige of ongewenste hoefvorming nogal eens op kleine ontstekingen, zoolzweren genaamd, wordt gestoten. Het spreekt voor zich dat dan ook behandeling van dergelijke ontstekingen plaatsvindt. Aangezien dan sprake is van uitoefening van de diergeneeskunde, dient een dergelijke handeling van dat begrip te worden uitgezonderd.

Tenslotte is, zoals hiervoor reeds werd aangegeven, het injecteren van bepaalde diergeneesmiddelen, de zogenaamde sedativa ten behoeve van het kalmeren of handelbaar maken van bepaalde dieren ook uitgesloten van het begrip uitoefening van de diergeneeskunde.

De onhandelbaarheid levert vooral problemen op bij het verplaatsen en vervoeren van dieren. In zodanige gevallen is het veelal wenselijk dat de dieren door toepassing van een diergeneesmiddel worden gekalmeerd. Daarnaast is deze methode gewenst om weggelopen, losgebroken, agressieve of verwilderde dieren te vangen. Het is doorgaans ondoenlijk om de betrokken activiteiten, voor zover zij beroepsmatig moeten worden verricht zoals bij hertenkampen of in het geval dat onhandelbare dieren moeten worden gevangen die overlast bezorgen, dit door dieren-artsen te laten uitvoeren.

Aangezien de in het besluit opgesomde handelingen buiten de werking van de Wet op de uitoefening van de diergeneeskunde 1990 worden gebracht, zullen garanties voor het zorgvuldig verrichten van die handelingen moeten worden gevonden in voorshands artikel 455 Wetboek van Strafrecht en na het van kracht worden van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren (Kamerstukken II 1980/81, 16 447) in artikel 40 van die wet.

Gelet op het feit dat met dit besluit uitvoering wordt gegeven aan de mogelijkheid om bepaalde verrichtingen niet onder de werking van de wet te laten vallen, waardoor de verplichtingen die op de overheid ingevolge de wet komen te rusten worden verlicht, levert dit besluit met het oog op de Aanwijzingen inzake terughoudendheid in regelgeving, vastgesteld bij Besluit van de Minister-President van 5 november 1984, Stcrt. Nr. 232, na toetsing geen bezwaren op.

De Staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
J. D. Gabor